



miMakkus

Interview met Barbara Wijnand, hoofd V&V ZGE Liduina en Freekie Mandigers, miMakker Rosa door Liesbeth Naayen, Stichting miMakkus.

De miMakkusmethode: zó werkt het echt

Verzonken in een diepe staat van dementie ligt een mevrouw in haar bed. Haar verzorgenden vinden het moeilijk dat zij geen contact kunnen maken. Een verzorgende, opgeleid in de miMakkusmethode gaat naast het bed zitten van mevrouw. Ze gaat mee in het ademritme van mevrouw en observeert wat er gebeurt. Mevrouw slaat haar ogen op: er is contact.

De miMakkusmethode: een benaderingswijze gericht op het verwezenlijken van contact met mensen met een cognitieve of verstandelijke beperking. De methode resulteert in alertheid, levendigheid, plezier en ontspanning bij de bewoners. En het draagt bij aan een positiever woon- en leefklimaat. Stichting miMakkus ontwikkelde de miMakkusmethode. Ze leidt mensen op tot miMakker (specialist in de methode), verzorgt workshops en incompany trainingen. Dat heeft ertoe geleid dat verschillende zorginstellingen in Nederland de miMakkusmethode integreren in hun behandelplan. Gecombineerd Centrumverpleeghuis Liduina in Boxtel, onderdeel van Zorggroep Elde (ZGE) is er één van.

'Ik ben een clown, ik bied belevingsgerichte zorg'

Freekie Mandigers is één van de activiteitenbegeleiders bij Gecombineerd Centrumverpleeghuis Liduina. Een verpleeghuis dat plaats biedt aan in totaal 180 cliënten op de somatische-, de psychogeriatrische verpleegafdelingen en de revalidatieafdeling. Freekies alter ego is miMakker Rosa met haar handpop Poes. Als miMakker werkt ze vanuit het gevoel. 'Het gaat om boosheid, blijheid en verdriet,' legt Freekie uit. 'Je laat jezelf los met al je ervaringen en je gaat met de bewoner mee naar waar hij of zij naar toe wil. Als een bewoner wil schreeuwen, dan kun je er voor kiezen om mee te schreeuwen. Er is nog zoveel mens achter het masker van dementie, het gaat om het leven in het hier en nu.'

Het gaat om bejegening.

Freekie gebruikt technieken uit de miMakkusmethode om te anticiperen op een situatie. 'Ik leg dat altijd als volgt uit: als activiteitenbegeleider zou ik iemand helpen om het glas naar zijn mond te brengen, en te voorkomen dat iemand gaat knoeien. Als miMakker Rosa ga ik bijvoorbeeld samen met een bewoner bekijken hoe zo'n glas eruit ziet. Daar zouden we best wel een half uur mee bezig kunnen zijn. Ook gaan we dan onderzoeken hoe de vloeistof eruit glijdt als je zo'n glas schuin houdt.'

Over onbevangenheid en verdieping

Het is niet altijd even gemakkelijk om te schakelen tussen het alter ego en de dagelijkse persoonlijkheid, erkent Freekie. 'Je werkt met de onbevangenheid van een kind van drie. Zelf ben je overigens niet zo onbevangen. Er komt juist meer en meer binnen, je vangt alle prikkels op. Je moet daarom goed kunnen schakelen, je goed kunnen leegmaken zowel in de voorbereiding als na afloop. Zo voelde ik me als Freekie een keer een beetje ziek, dat verdween zodra ik mezelf transformeerde tot Rosa. En helaas kwam het weer terug tijdens het afschminken.'



miMakkus

miMakkus opleiding

Freekie volgde de opleiding tot miMakker, een bewuste keuze. 'Ik werd wat stil in mijn werk als activiteitenbegeleider en merkte dat ik behoefte had aan méér, aan verdieping. Ik voelde de onderliggende laag bij onze bewoners, maar kon er niet zoveel mee.' Freekie kwam terecht bij Stichting miMakkus en rondde de officieel erkende opleiding succesvol af. Een belangrijk onderdeel is de clownerie. Deelnemers leren impulsen van mensen met dementie herkennen en hoe ze daar speels en humorvol op kunnen reageren. Freekie is nu één van de bijna 200 gecertificeerde miMakkers in Nederland. Eén van de clowns die met haar glimlach, kennis en vaardigheden daadwerkelijk in contact komt met bewoners.

Van hart tot hart leren communiceren

Verpleeghuis Liduina is een stap vooruit in de toepassing van de miMakkusmethode. Barbara Wijnand, hoofd Verpleging en Verzorging PG-afdeling, liep een aantal jaar geleden, tijdens haar introductieperiode, een dagdeel mee met miMakker Rosa. Ze was direct onder de indruk. Vooral het kleine in de contacten tussen Rosa en de bewoners trof haar: geen grote gebaren, geen harde geluiden, maar inspelen op het contact van hart tot hart.

'Werken volgens de miMakkusmethode voegt ontzettend veel toe aan de behandeling van mensen met dementie,' bevestigt Barbara. Ze is er trots op dat Liduina de methodiek, de belevingsgerichte zorg en de daaraan gerelateerde denkwijze integreert in het behandelplan. Toch ging die inbedding niet vanzelf. Er ging een heel traject aan vooraf.

Het begon met een inventarisatie. De uitkomst duidde op een behoefte aan verdieping gebaseerd op belevingsgerichte zorg, onder de medewerkers. In samenwerking met Stichting miMakkus werd een scholingsplan opgesteld. Barbara nam deel aan de miMakkus proefklas met vijftien collega's: verzorgers, activiteitenbegeleiders en teamleiders. Haar reactie? 'Ik zou willen dat ik alle workshops had kunnen volgen: zo inspirerend!'

De proefklas bleek succesvol. De scholing werd verder uitgerold over medewerkers van de PG afdelingen. Alle 120 verzorgenden, verpleegkundigen, activiteitenbegeleiders, gastvrouwen en teamleiders ronden de miMakkus personeelstrainingen af. Barbara Wijnand is ervan overtuigd dat je een goed draaiend team creëert, als je inzet op de kwaliteiten van de medewerkers. 'Niet iedereen hoeft hetzelfde te kunnen, zelfs beter van niet, want op zo'n manier ontstaat er een palet van kwaliteiten. Mensen worden wel uitgenodigd en uitgedaagd om nieuwe dingen te ervaren, ook al vinden zij dat moeilijk. Het resultaat is vaak dat zij daardoor ruimte ervaren en dus groei!'

Verbinden en integreren met de miMakkusmethode

Een bijzondere afdeling in verpleeghuis Liduina is afdeling Oleander. Hier verblijven mensen met dementieverschijnselen, ernstige gedragsproblematiek en agressie. De miMakkusmethode in combinatie met PDL zorg (passiviteiten van het dagelijks leven) en sensorische integratie vormen de basis voor de visie op én uitvoering van de zorg. De drie methodieken zijn samengesmolten tot één geïntegreerd geheel. Ze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het resultaat is dat er vrijwel geen agressie meer voorkomt op de afdeling. En gebeurt dat wel? Wel, dan worden de miMakkers ingeschakeld als consulent.



miMakkus

Freekie en haar collega Manon observeren de benaderingswijze en kijken of het mogelijk is om het probleemgedrag te beïnvloeden door een andere benadering van het personeel. De adviezen uit het handelingsplan van de behandelend psycholoog worden vertaald naar een concrete benaderingswijze door de verzorgende.

En het resultaat? Afdeling Oleander kent een ongekende uitstroom van cliënten naar de reguliere afdelingen. Organisatie breed is het ziekteverzuim in ZGE Liduina is spectaculair en blijvend gedaald en het medewerker tevredenheidsonderzoek geeft zeer positieve resultaten .

En de familieleden? Hoe reageren zij op de aanpak van Liduina PG? 'De klanttevredenheid scoort hoog', vertelt Barbara trots. 'Verwanten worden altijd uitgenodigd voor het regulier multidisciplinair overleg (MDO) van hun familielid en krijgen daar gelegenheid om te vragen wat zij willen weten. In z'n algemeenheid is men heel erg te spreken over het respect waarmee de bewoners worden bejegend en dat zij mogen zijn wie zij zijn!'

'Iedereen een miMakker!'

De miMakkusmethode wordt bij Liduina jaarlijkse in een trainingscyclus van 5 dagdelen aangeboden aan (nieuwe) medewerkers. In 2015 krijgen ook de medewerkers van de somatische afdeling een introductieworkshop aangeboden, met het idee in een later stadium het verder uit te rollen.

Het doel? De miMakkusmethode volledig inbedden in de organisatie. Na Freekie, werd Manon opgeleid en medio 2015 zal de 3^e miMakker, Daisy worden gecertificeerd. Naast het miMakkeren, worden deze medewerkers ook gevraagd als consulent belevingsgerichte zorg om te ondersteunen bij de complexe zorg voor kwetsbare mensen. Het management van ZGE Liduina is er namelijk van overtuigd dat de miMakkusmethode voor iedereen werkt!



Stichting miMakkus
Postbus 6483
NL - 5600HL Eindhoven

tel.+31 (0) 88 64 62 500
info@mimakkus.nl
www.mimakkus.nl

Bankrekening: NL 80ABNA 0629323771
BIC-code ABNANL2A
KvK Eindhoven 17145048